

Dvojjezičnost na zatožni klopi

Do razprave pred višjim vojaškim sodiščem proti 24 tovaršem iz ladjedelnice Sv. Marka je prišlo brez dvoma zaradi tega, ker so obtoženi tovarši v svoji tovarni branili pravico uporabe dvojjezičnosti in s tem branili narodnostne pravice Slovencev na Tržaškem ozemlju. Zato spada nujno tudi ta proces v niz tistih ukrepov vojaške uprave, ki so v okviru politike priključitve Trsta k Italiji naperjeni proti našim narodnostnim pravicam.

Dvojjezičnost, ki so jo tovarši v ladjedelnici Sv. Marka branili pred sovističnimi izdaji, je izraz slovensko-italijanskega bratstva, ki je ena največjih pridobitev naše skupne narodno-osvobodilne borbe za uničenje fašističnega zatiranja. Prav zaradi tega je borba za ohranitev te in krvo priporočene pridobitve postala osnovni sestavni del političnega programa našega demokratičnega gibanja v prvotnih pogojih imperialističnega pritiska. V tej dosledni protimperialistični borbi, ki jo naše demokratično gibanje vodi že dobro tri leta, se je to bratstvo poglobljalo in utrjevalo, s tem pa se je utrjevala tudi enotnost in strnjnost naše protimperialistične fronte. Uspesnost te borbe pa se je izrazila predvsem v tem, da so široke množice globoko čutile pravilnost te borbe kot rezultat pravilnosti takšne politične linije. Ta politična linija, pa se je izvajala že med vojno, kakor tudi po vojni v duhu pravega in resničnega internacionalizma, ki je prišel do izraza ravno v tem tako krovno priporočenem bratstvu.

Ta globoka zakonitost naših pridobitev v našem ljudstvu je bila prav tisti faktor, ki je odločil, da je mirovna konferenca morala to pravico našega ljudstva tudi v mirovni pogodbi sankcionirati. S tem pa se protiljudske imperialistične sile kljub temu niso prenehale boriti proti tem našim priporočenim pravicam, kajti vsak napad na te naše pravice je obenem napad na slovensko-italijansko bratstvo, ki je temelj enotnosti demokratične protimperialistične fronte miru na našem ozemlju. Vsaka razpoka na tem bratstvu je obenem razpoka v temeljih našega demokratičnega gibanja.

Logično je torej, da bi vsako zanikanje te in takšne dedanice naše politične linije, kakor tudi vsak poskus njene spremembe pomenil pomagati imperializmu pri miniranju osnov, na katerih stoji borba naše ljudske fronte.

Toda prav dejstvo, da so delavci v ladjedelnici tako odločno nastopili v obrambo slovenskega jezika, dokazuje zrelost naših množic, ki je rezultat borbenih izkušenj vojne proti fašizmu in borbe proti imperializmu, obenem pa rezultat pravilne vzgoje, ki jo je naše vodstvo posredovalo množicam.

Na zatožni klopi tedaj danes ne sedi samo 24 tovaršev iz ladjedelnice Sv. Marka, temveč vsa naša borba v preteklosti, slovensko-italijansko bratstvo, ki se je v tej borbi skovalo, vsa politična linija našega vodstva, ki je to bratstvo poglobljala in utrjevala in končno vse demokratične množice, v katerih je to bratstvo tako trdno zakoreninjeno. Končno pa je na zatožni klopi tudi mirovna pogodba, ki jamči s priznanjem dvojjezičnosti enakopravnost slovenskega jezika.

Iz tega logično sledi, da je naša ljudska fronta, SIAU, je zrasla iz borbe proti nacifašizmu in njegovi glavni opori, reakcionarnemu kapitalizmu, na iniciativno komunistične partije. SIAU je evropska zveza vseh demokratičnih italijanskih in slovenskih množic, delavcev, kmetov in napredne inteligence, z delavskim razredom in njegovo avantgardo, komunistično partijo, na čelu. Kako je bilo moč, da so široke množice delavcev v mestu in na deželi ter po četih razumniki priznali in sprejeli vodstvo delavskega razreda in njegove partije? Razloga za to nam daje zgodovina revolucionarne borbe, ki jo je vodila partija na čelu protifašističnih množic v osvobodilni vojni in po osvoboditvi, zgodovina borbe proti angloameriški imperializmu v Trstu in pokrajini. Prav v tej borbi je naša partija s svojim revolucionarnim vzgledom in s svojo doslednostjo mobilizirala množice proti njihovim glavnim sovražnikom: fašizmu, imperializmu in njihovim podpornikom. Ta borba je razkrinjala razne meščanske politične skupine, demokristjane, akcioniste, demokristjane, in v slovenskem ta boru nacionaliste ter ostale skupine meščanskih politikantov kot sovražnike množic, ki so se bili pripravljali služiti interesom sovražnikov množic, velikih kapitalistov, fašistov in imperialistov. Vse to je te skupine razkrinkalo in jih izoliralo od ljudskih množic.

Edino komunistična partija je ostala v borbi gosledna in okoli nje ter pod njenim vodstvom so množice ustvarjale enotnost od spodnjega nivoja in istosčasno odbijale meščanske politike in jih izločale iz demokratičnega gibanja. To je v kratkih besedah proces razlaga naše ljudske fronte, ki je bil dolga

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA
Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din
TRST sobota 4. septembra 1948
Spedizione in abbon. postale
Postnina plačana v gotovini
Štev. 990

Schuman je vrnil mandat za sestavo vlade

KP Francije v svojem proglasu zagotavlja pripravljenost, da sprejme odgovornost v vladi demokratične unije

PARIZ, 3. — Medtem ko se je večeraj govorilo, da je Schuman že sestavil vlado ter so samo še pričakovali njene objave, pa se je danes Schuman ob 13.40 odpravil k predsedniku republike in mu sporočil, da ne bo sestavil vlade. Ko se je vrnil iz predsedniške palače, je Schuman izjavil: »Predsedniku republike sem vrnil mandat za sestavo vlade. To odločitev so mi narokovali sledeči vzroki: Potem ko mi je parlament izglasoval zaupnico za sestavo vlade, ki naj bi bila trajnejša, vlade, ki ni bila trena trenutku potrebuje, je bila močno dolžnost iti preko oziroma političnih strank. Pri tem pa nisem našel dovoljne podpore, da bi lahko zadostil vsem pogojem. Tako moram ugotoviti, da ni bilo tesne in brezpogojne solidarnosti med skupinami in ugotoviti moram tudi, da je silno težko sestaviti vlado, ki bi prevzela naloge, ki jih nalaga sedanji položaj.»

Po Schumanovi ostavki je predsednik republike sklenil, da bo po ključal sebi druge osebnosti, in sicer prvga Edvarda Herriota, predsednika parlamenta.

Pod naslovom »Francija potrebuje vlado« je KP Francije izdala proglas, v katerem pravi med drugim: »Dejstva dokazujejo, da ni mogoče sestaviti krepke in trajne vlade brez KP Francije. Samovoljna izključitev komunističnih ministrov, ki so jo pred 16 meseci zahtevali in dosegli ameriški imperialisti, je izvor nestalnosti vlade in naraščanja težav na vseh področjih. V želji, da napravi konec položaju, ki škodi interesom države in ki je trajal že vse predolgo, izjavlja KP Francije, da je pripravljena prevzeti odgovornost, ki ji pripadala v vladi demokratične zveze, da bi se yodila taka politika, ki je neobhodna za gospodarsko in finančno obnovo, da bi se zagotovilo zvišanje nabavne zmoglosti delavskega razreda, da bi se ohranila državna neodvisnost in zaščitila republika in mir.

Sedmo premirje v Palestini

AMMAN, 3. — Na povabilo opazovalcev organizacije Združenih narodov je arabski poveljnik po večeršnjem sestanku predstavnikov vojskujočih se strank izjavil, da je ukazal svojim četam, da prekinjejo ogenj v Jeruzalemu ob 11. Tudi Zidje so se obvezali, da bodo izdali enak ukaz. Od maja meseca je tokrat že sedmič, da so v Jeruzalemu sklenili premirje. Vsekakor pa so se to noč bitke nadaljevale v Jeruzalemu in okolici, posebno pa v Eltorru in v vasi Siloan.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Poljsko

DUNAJ, 3. — Med Avstrijo in Poljsko je prišlo do širšega zamenjavega sporazuma. Tako bo Poljska prejela letno od Avstrije 3 tisoč traktorjev »Steyera« za dobo treh let, v zameno pa bo dala Avstriji letno in sicer tudi za dobo treh let po 500 tisoč ton premoga. Sedanja letna produkcija traktorjev »Steyera« znaša 2000. Da bo mogoče zadostiti poljskemu naročilu, bo treba razširiti tovarno in sprejeti nove delavce.

Solidarnost s Primorskim dnevnikom

Za izplačilo globe, na katero je vojaško sodišče obsodilo našega odgovornega urednika, so včeraj prispevali: Skupina tovaršev 5.000 lir, Smuc Roman 1.000 lir, Ljerkar Kodric, Edoli, Kobal Marica, sestre Gruden, Pertot, Cerne, Kenda, Zadel, Muskovici (mail in hči), Vilhar Nada in Smuc Roman, zbrani go tako imenovani predkongresnem sešanku SIAU v krožku VOM 1150 lir, Bratina Hermina 500 lir, Bric Kristina 500 lir.

Centralnemu komiteju VKP (b)

MOSKVA
Okrožni komitet KP STO za Istru (zona B) izraža svoje globoko sožalje ob nenadni smrti tov. Zdanova, člana politbiroja in sekretarja Centralnega komiteja VKP (b). Zagotavlja, da bo na celu demokratičnih sil cipe B nadaljevala borbo za uveljavitev ljudske demokracije v interesu mednarodne fronte miru.

Okrožni komitet KP STO za Istru
PRAGA, 3. — Češkoslovaški minister za ljudsko zdravje Plojhar je odpotoval v Budimpešto, kjer se bo udeležil mednarodnega kongresa zdravnikov.

Beograjska mladina začetavljala zvestobe maršalu Titu

Mladini je govoril Moša Pijade

BEograd, 3. — Včeraj zvečer je bilo v Beogradu veliko mladinsko zborovanje v počastitev beograjskih mladincev, ki so se vrnili s prostovoljnih del. Zborovanju, ki se je vršilo na Trgu bratstva in edinstva v bližini beograjske glavne postaje, so razen mladincev in drugih meščanov prisostvovali tudi podpredsednik prezidija Ljudske skupštine Moša Pijade, Dimitar Vlahov in Marko Vujačić, kakor tudi člani vlade LR Srbije, predsedniki ljudske fronte, mladine in številnih drugih množičnih organizacij.

V svojem pozdravnem govoru mladincem je Moša Pijade med drugim dejal: »Vi aktivno sodelujete pri ustanavljanju nove družbe. Vi veste, da smo v drugem letu naše petletke. Vsem je znano, da je to leto najhujše v petletki. Vse, kakor pa dosedanjim rezultatom kaže, da se bo drugo leto naše petletke zaključilo z uspehom in da se bodo še mnoge brigade, kakor vaše zmagoslavje vrnilo. Pokazali bomo vsemu svetu, neprijateljem in prijateljem, ki so danes v čudnem položaju in nas napadajo, da smo se naučili zmagovati prav tako odlično izgradnji socializma kakor v vojni.

govor vsem tistim, ki širijo klevete in laži o naši partiji, o njenem vodstvu, kakor tudi o naši domovini in njeni mladini. Dokazali smo doslej in sedaj s tega trga zatrujenosti vsem klevetnikom, da zavražemo vsa obrekovanja, ki so samo povzročila, da se bomo mi, mladina Beograda, še bolj združili okrog naše junaka partije.

Vemo, da bo nekega dne resnica zmagala, in objubljam, da bomo zastavili čedalje bolj svoje mlade sile, da dokazemo s svojim delom, da nismo skrenili s poti marksizma-leninizma; da se v naši domovini pod vodstvom naše slavne partije in junških voditeljev CK-Jugoslavije gradimo socializem. Zivel tovarši Tito! On naj nas z modrostjo vodi za srečo našega ljudstva, za slavo naše partije, za radost naše domovine!

Antiristični nagibi ZDA pri arabskem petroleju

KAIRO, 3. — Novi ameriški poslanik v Egiptu Stanton Griffis je izjavil dopisnikom egiptovskega tiska: »Zedinjene države se ne zanimajo za petrolej v arabskih državah zaradi lastnih potreb, kajti naše potrebe so krite z lastno proizvodnjo. ZDA se zanimajo za petrolej v arabskih državah samo zaradi preskrbe Evrope s to surovino.«

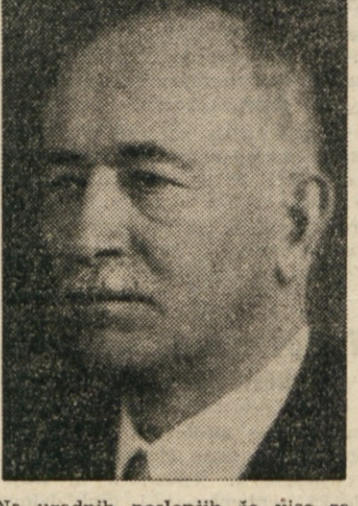
Smrtna obsodba nacističnega vojnega zločinca

VARSAVA, 3. — Danes je bil obsojen na smrt Eilert Heizemayer, ki je za časa nacistične okupacije izvršil veliko število zločinov proti civilnemu poljskemu prebivalstvu.

EDVARD BENEŠ UMRL

PRAGA, 3. — Edvard Beneš je umrl danes ob 18.15. V brzojavki, ki jo je poslal predsednik republike Gottwald ženi pokojnega predsednika Beneša, pravi med drugim: »Z osebo gospoda Beneša smo izgubili eno izmed najodličnejših pojavov v novejši češkoslovaški zgodovini. Naše ljudstvo ga ne bo nikoli pozabilo. Naj bi se Vaša bolečina ublažila ob zaustavitvi, da jo z Vami delimo mi vsi. Predsednik vlade Zapotocky bo

govoril o Benešu na seji vlade, ki se bo vršila jutri zjutraj. Verjetno bo vlada sprejela sklep, da se Beneš pokopje na državne stroške.

Na uradnih poslopih je više zastave na pol droga in odrejeno je že tudi bilo, da v nedeljo ne bo ne predstav in ne javnih zabav.

Podpredsednik Pijade je nadaljeval: »Še pred nekaj meseci so prihajali k nam mladi in stari učiti se; prav ti sedaj trdijo brišejo in resničnosti z umazano cunjjo. Vi boste zmagovali, tovarši, je končal podpredsednik Pijade, ker vas vodi vaša slavna komunistična partija in njeni voditelji, na čelu z vašim velikim prijateljem in tovaršem, vašim učiteljem, maršalom Titom.«

Govor podpredsednika prezidija FLRS po mladinci in vsi ostali pozdravili z burnim ploskanjem. Zborovanja so poslali mladinci maršalu Titu pozdravno brzojavko, kjer pravijo: »Naše mladinske delovne brigade so z uspehi, ki so jih dosegle v tem delovnem letu, zopet pokazale kako znajo izpolnjevati naloge, ki jih jim je zastavila slavna komunistična partija. Ti uspehi predstavljajo tudi od-

GRADIVO PARTIJSKE KONFERENCE

Frakcionaši in vprašanje ljudske fronte

Iz poročila tov. Borisa Mraka

in trudopolni in ki ni mogel biti kaj drugega kot rezultat izkušenj množic in revolucionarne vodilne vloge komunistične partije. Zaradi tega pomeni klevetanje borbe naše partije in množice demokratskega poskusa rehabilitacije meščanskih politikantov pred množicami in pripravljanje sporazuma z njimi ena širših osnovah. To pa je v sedanjih pogojih mogoče samo z zamegljenjem borbe v preteklosti in z dejansko likvidacijo naše sedanje revolucionarne linije, torej na osnovi gnilega in nerevolucionarnega kompromisa z meščanstvom. Znano je, da se vse meščanske skupine, od tako zvanih socialistov pa do skrajne desnice boje Jugoslavije kot hudic kriza, ker se boje socialistične revolucije, ker se boje naših ljudskih množic, kajti te ne morejo pozabiti oblasti, ki so si jo priborile v štiridesetih dneh bivanja jugoslovanskih čet v Trstu in gledajo na Jugoslavijo kot na vzgled, ki ga je treba posnemati. Tesna povezanost meščanskih skupin z imperialisti je odraz tega njihovega strahu pred množicami in želje, da s surovo silo reakcionarne državne oblasti stro vsakega poskus borbe naših množic za osamosvojitve. Sporazum s temi skupinami pomeni zapustiti našo linijo in pripravljati se na revizionizem, ki je edina nada reakcionarnega meščanstva in njenih hlapcev v Trstu. To je neizbežni razvoj političnih tendenc frakcionaešev, ki so se izkazale že poprej v raznih likvidatorskih težnjah v SIAU. Ničvega izgovorov, da hočejo doseči sporazum samo z levim krilom socialistov (tu so frakcionaši odkrili Ameriko!). Tak bolj ali manj traja sporazum je mogoče samo, če preokracijo prepada, ki loči danes reakcionarno meščanstvo od nadejnih množic Trsta, to pomeni, da se hočejo preiti na osnovne politične pozicije reakcionarnega meščanstva, ki so istosčasno pozicije imperialistov. Te pozicije pa brani po danes skupno z imperialisti in reakcijo tudi tržaški socialisti. Ze lani so glavni predstavniki frakcionaešev Vidali, Jaksetich in Gasparini zagovarjali potrebo likvidacije SIAU, ki se je baje kompromitirala, ker je bila preveč slovenska. Mesto tega bi bilo po njihovem treba ustanoviti za italijane organizacijo, ki bi sličila OF. Za tem stališčem se skriva nekaj strah pred Slovani, kar je vsekakor nacionalistično čustvo: skriva pa se za njim tudi tendenca, da je monolitnost naše ljudske fronte, SIAU, prežvela, da so zastarele sedanje konkretne politične in organizacijske oblike italijansko-slovenskega bratstva in zveze med delavci in kmeti. Po njihovem bi

potrebno te oblike nadomestiti z novimi, n. pr. z neke vrste koalicijsko raznih strank (vedno seveda levističnih) in italijanskem taboru. Ce danes prisostvujemo tako neverjetno kampanji proti Jugoslaviji, je treba to pripisati dejstvu, da so frakcionaši ostali zvesti tej svoji liniji. Prav zaradi tega se oni danes bahajo, da se niso vezali s Slovani in da zaradi tega obožbe reakcije proti poštemim tržaškim demokratom, češ da so se prodali Slovanom, zanje ne veljajo. Čudno je videti ljudi, ki trde, da so marksiisti in komunisti, pa se jim zdi potrebna taka vrsta dokazov in takšna samota kampanja proti Jugoslaviji, samo da bi se pred meščanstvom pokazali zvesti internacionalizmu. Prav to pa je končno hotela tržaška reakcija in z njo imperialistični okupatorji. Cemu naj bi po njihovem končno to služilo, če ne premostitvi prepada, ki je ločil naše dosledno revolucionarno gibanje od, denimo, socialistov, ki jih je našo ljudstvo že davno razkrinkalo kot agente kapitala in imperializma (glej Delavsko zbornico)? Cemu služijo danes blatenje vse naše pretekle borbe, čemu služijo n. pr. obtožbe proti našim

licijo strank, ki pa je ni mogoče doseči brez izjave vseh doslednih revolucionarnih političnih pozicij našega gibanja.

Kakšno vrednost ima končno sramežljiva trditve frakcionaešev, ki je prišla do izraza na njihovem kongresu po poplavi klevet proti partiji in njenim voditeljem, da je bila navsezadnje linija, ki smo ji doslej sledili, pravilna? Jasno je, da ta izjava frakcionaešev ni iskrena, temveč lažna in farizejska in da izraza samo bojazen, da ne bi partija in množice spregledale njihovo igro in jih dokončno zavrgle.

Kaj naj pomeni v luči teh dejstev obtožba, ki si jo upa vreči naša partija v obraz Vidalijeve skupina, da se je namreč naša partija razbirlina v množicah ljudske fronte? Vsakdo ve, da je partija vodila ljudsko fronto, kajti drugače končno ne bi bilo mogoče razumeti tako dosledne in revolucionarne borbe proti razrednemu sovražniku proletariatu in vseh demokratičnih množic, reakcionarnemu in imperialističnemu kapitalizmu. Noben drug razred in nobena druga partija ne moreta stati na čelu take borbe. Vsakomur je tudi jasno, da se oni, ki vodi borbo, ne more razbirliti v množicah, marveč da nasprotno dviga množice, da jih vodi v borbo proti vsem frakcionaešem.

PROSLAVA bazoviških žrtev

V soboto nedeljo in ponedeljek bodo vse demokratične organizacije Trsta skupaj proslavile 18. obletnico ustrelitve bazoviških junakov. Spominška svečanost bo imela naslednji spored:
V SOBOTO 4. t. m. ob 21. komemoracija pri Sv. Ivanu s izbranim sporedom.
V NEDELJO 5. t. m. ob 9. maša v cerkvi v Bazovici; nato povorka k spomeniku, kjer bodo govorili, petje in polaganje vencev. Popoldne bo v Bazovici množična manifestacija z udeležbo slovenskih in italijanskih pevskih zborov.
V PONEDELJEK 6. t. m. ob 9. na pokopališču pri Sv. Ani blagoslov grobov, govori, polaganje vencev in petje.
SHPZ vabi vse slovenske pevске zore k sodelovanju pri teh spominjskih svečanostih.
(Podroben spored posameznih točk proslave objavljamo na drugi strani našega lista.

IZROČILO Z BAZOVIŠKEGA STRELIŠČA

Objavljamo članek, ki ga je napisal tovarš Vekoslav Spanger, ki je bil na procesu z Bidovcem, Milošem, Marušičem in Valentičem leta 1930 obsojen na 30 let ječe.
Pot, ki so nam jo označile bazoviške žrtve Bidovec, Marušič, Miloš in Valentič, nam blesti v svetlobi veličine njihovega junstva in njihovega nezmožljivega cilja v vedno čistejši luči. Ze tedaj v letu 1927, ko je fašizem razganjal, zapiral in pobijal svoje nasprotnike z vsemi sredstvi, ko mu je deloma tudi uspelo pridobiti na svojo stran omahljivce in oportuniste, druge pa terorizirati, se je skupina mladih slovenskih antifašistov postavila po robu in odločno napovedala borbo fašizmu v obrambo ljudskih in slovenskih pravic. To so bili prvi tržaški antifašisti, ki so prinesli med ljudstvo žarek upanja, da bo fašizem strl.

Niso se ozirali na zmedenost in neodločnost tržaškega prebivalstva, kajti dobro so se zavedali, da so potrebna dejanja, in to odločno dejanja in prevajalstvo se bo vrnilo zaupanje. Zato je padla odločitev, da se fašizem zadene v živo, da se udari po »Popolo di Trieste«, glasilu najbolj zagrztenih fašistov, ki je iz sredine mesta bljuvalo ogabne laži proti demokratičnemu ljudstvu, posebno pa proti primorskim Slovincem. Udarci proti fašističnemu glasilu je vzbudil odmev po vsem svetu in je vdrmal zlasti antifašistične kroge v Trstu in drugje.

Usrtilje prvih borcev Bidovca, Marušiča, Miloša in Valentiča je presunila vse demokratično prebivalstvo, zlasti pa ves slovenski narod. Tudi v tej borbi-sta bila, za ceno ogromnih žrtev, slovenski in hrvaški narod prva in sta

Bazovica in pirovanje slovenske dolarske zveze

V svoji zadnji številki napoveduje »Demokracija« na naslovnih strani z debelo tiskanimi črkami narodno priveditev na Opčinah, ki se bo vršila dne 5. septembra na travniku nasproti strelišča. Potem pa se na dolgo in široko razpisuje, kakor je to pač njena navada, in toji grenke solze nad »evropskim narodom onstran železne zavese«. Za njo je anglo-ameriška okupacijska cona Tržaškega ozemlja s svojim vojaškim aparatom, ki je ves naperjen v to, da egovarjati slovensko demokratičnemu ljudstvu njegove pravice, edina svobodna slovenska zemlja v Evropi. Ne vidi ogromnega gospodarskega in kulturnega podviga v domovini, kjer se je v zadnjih treh letih storilo za široke delovne množice več, kot bi se v stari Jugoslaviji v petdesetih. Objakuje one, ki so svojo domovino prodali za skledo leče ali so jo v najboljšem primeru samo zapustili kot njeni nevedni stnori, ker so se ustrašili graditve socializma in napušili domovino.

(Nadaljevanje na drugi strani)

poljih kot rezultat položaja žene v sedanji družbi, konkretno v sedanjih pogojih imperialističnega pritiska. ASIZZ je obenem koordinirala borbo ženskih množic proti glavnemu sovražniku osamosvojitve žene, zlasti pa delavske in kmečke žene in njene družine, to je proti imperializmu.

Kaj naj pomeni ta kritika frakcionaešev glede delovanja ASIZZ, če ne poudarjanje, da je bilo preveč politične borbe, da se je delala samo politika (medtem ko so oni zanesli v ASIZZ spor, ki je bil v partiji)? To pomeni v drugih besedah:

1. Zapustiti konkretno borbo in mobilizacijo žena za njo;
2. Omogočiti spremembo politične linije ASIZZ, ki naj se prelevi iz ženske organizacije v meščansko feministično organizacijo;
3. Pripraviti položaj za revizionizem, ki je edina nada sovražnikov delovnega ljudstva v Trstu, s popuščanjem in glavnem vprašanju, to je v vprašanju borbe proti imperializmu in njegovim načrtom.

Predno govorimo o naših bodotnjih nalogah, moramo ugotoviti, da je obsodba frakcionaešev s strani večine našega centralnega komiteja prisilila te ljudi k večji previdnosti, da jim je v neki meri vezala roke, jim vsilila ovinkarjenje, zlasti glede splošne linije partije in ljudske fronte.

Od tedaj je številnim tovaršim uspelo spoznati prave sovražnike našega gibanja in tudi v coni A se množice v partiji organizirajo za aktivno obrambo naše linije pred napadi frakcionaešev. Ta obramba se mora nujno razširiti in aktivizirati. Sama izkušnja našednjnje borbe bo našim množicam vedno jasneje prikazovala pravo naravo frakcionaešev.

Danes, na prvi dan proslave bazoviških žrtev, komemoracija pri Sv. Ivanu

Bazovica in pirovanje slovenske dolarske zveze
(Nadaljevanje s prve strani)

rov, ki jih je treba vložiti zanj. Ničče jih ni pehal ek beraške-mu kotlu, kjer jim milostno nalivajo zajemalke presne prežganke. Sami so si naložili to breme in niče jim ni krivo, da ga zdaj morajo nositi.

Slovensko ljudstvo Tržaškega ozemlja, ki je vedno gledalo v Titovi Jugoslaviji najbržnejši branik njegovih pravic, se tudi danes s istim zaupanjem, oziroma globoko se motijo ljudje okoli »Demokracije«, da mislijo, da jim bo uspelo v teh trenutkih, ki predstavljajo preizkušnjo kamna za vsakega demokrata, potoptiti slovenske ljudske množice Tržaškega ozemlja v njihove motne vode. Misleč, da je zdaj nastopil čas njihove setve, vabijo na opensko tabornjenje. Račun je bil napravljen brez krčmarja, kajti naše ljudstvo zna tudi v teh trenutkih vrednotiti Jugoslavijo in dogodki ga vsak dan bolj in bolj utrjujejo v prepričanju, da Slovenska demokratska zveza zama ključne dvajsetsto uro nad Jugoslavijo, ker se ta ni oddaljila niti koraka od protitemperamentne fronte. Ostala je, kot je bila: trdni branik mira in napredka v svetu, ter skupno s Sovjetsko zvezo najboljši zaščitnik sklepov mirovne pogodbe.

Ni čuda, da so v pričakovanju, da jim bodo tržaški demokratični Slovenci zleteli zdaj v naročje, ljudje okoli »Demokracije«, omamljeni od tega prijetnega sna, čisto prezeli datum šestega septembra in sklicali na nedeljo pred tem praznikom veselico s plesom in prosto zabavo. Včasih so si hoteli prilastiti Ferda Bidovca in njegove tovaršice, češ da so ti padli za njihove ideale in ne kot antifašistični borci, kakršni so v resnici bili. Morda je bilo treba prav osemaesetsto obletnice Bazovice, da so se ljudje okoli »Demokracije« razgledali od kraja tudi s te strani. Mnogi tovaršiči med nami so jih že prej poznali in še so jim v spominu ovi, ki so jih delali Bazovcem, da bi jih zastavili na njihovi revolucionarni poti. Od tedaj do teh časov se niso za las spremenili. Ostali so stari, zakrknjeni sovražniki delovnega ljudstva.

To ljudstvo se bo v nedeljo poklonilo spominu bazoviških mučnikov, ki so padli za osemdeset let v Trstu in vse Primorske ter za njeno priključitev k Jugoslaviji kot svobodni domovini vseh njenih narodov. Ljudje iz »vst« Demokracije pa so si to dan zbrali za to, da bodo razpravljali med drugim tudi o kakor je v Jugoslaviji, tam, »za zeleno zaveso«, in da bodo rajši pozno v noč.

Toda slab dan in slab prostor so si izbrali za svoj prireditev stran se je podelila po strelščiku kri Pina Tomaziča in ostalih stihir, ter kri dušne nesreče med talcev, ki so z njo započeli našo pravico do kroja bazoviških junakov, skupno s krujo vseh desetih desetletij, tisočev, ki jih je dala Primorska, pisala obsodbo nad svojimi skrunilci.

„Predkongresne volitve“

68 članov SIAU se je zbralo 2. t. m. v kroju VOM, kamor so jih povabili zaradi volitve stihir delegatov za tako imenovani Vidalijski kongres SIAU za sektor Portici.

Vidalijski govornik Trojar je seveda na svojo moč blati Jugoslavijo in njene voditelje kakor tudi tukajšnje demokratsko gibanje ter posebno poudaril, da se v Jugoslaviji razvija kapitalizem in da so tam ena oblast kulakita itd. itd. Dejal je dalje, da strokisti klube Babji-Určici v organizaciji SIAU niso napravili prav ničesar ter da so to organizacijo samo sabotali in skušali razbiti slovensko-italijansko bratstvo, ukar se je ravno sedaj izkazalo. Dejal je, da se bo na kongresu razpravljalo o resoluciji Informburoja in da se bodo še posebej obravnavale tiste točke, ki se tičejo SIAU.

Na upravljanje, ki ga je v diskusiji postavil neki tovaršič o pravilnosti prenašanja diskusije o resoluciji Informburoja na SIAU, ki jo prav za prav ta resolucija sploh ne kritizira, seveda sploh ni mogel takoj odgovoriti. Drugi govornik je v diskusiji obsodil žaljivi govor vidalijskega in poudaril, da pomeni enačenje razdora v ljudske množice ter pozval novozve Slovence in Italijane, da v znak protesta zaradi blatenja Jugoslavije in ignoriranja vseh njenih žrtve, zapustijo staneke.

In res, dve tretjini udeležencev se je dvignilo in zapustilo dvorano. Pri tem jih je 15 Vidalijskih pristavev, ki so ostali v dvorani, začelo zmerjati s »čestitimi« efektivami, pri čemer se je posebno izkazala žena nekega Balbi in Balbi sam, ki je na omenjenega govornika doignil roko. Tako je nato 15 Vidalijskih pristavev najbrž vilo 4 delegate ob navzočnosti prof. Ferlana, ki je na sestanku zakasnil zaradi spreobremenjenosti. Vidalijski so »pripravili« za vsak primer »15 mladincev«, ki so si že spetoma, ko pa so prihajali, vihali rokave, ko pa je nastala diskusija in je prišlo do kreganja, so jo ti hvalbi mladinci popihali tja, od koder so prišli.

Takšni in podobni so vsi ti tako imenovani predkongresni sestanki SIAU: vrtiljo se v znaku protijugoslovenske gonje in razbijanja udeležencev borbe tržaškega demokratskega ljudstva, v znaku napora, da se tukajšnji Slovenci odtrgajo od svojega naroda v domovini, v znaku ogražanja enotnosti in borbenosti slavne Slovensko-italijanske antifašistične unije ter Slovensko-italijanskega bratstva.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SPORED PROSLAVE bazoviških žrtev

Danes v nedeljo in ponedeljek bodo vse demokratske organizacije Trsta in okolice skupaj proslavile 18. obletnico ustrelitve bazoviških junakov. Spominke svetčanosti bodo imele naslednji spored:

- DANES 4. SEPTEMBRA OB 21. URI KOMEMORACIJA PRI SV. IVANU Z NASLEDNJIIM SPREDOM**
1. Nagovor v slovenščini in italijanščini.
 2. Slovenski pevski zbor »Skamperle« zapoje »Bazoviško« in pevski zbor »Tomaziča« pa dve pesmi v italijanščini.
 3. »Kakor da je mrlit v hišo, recitira tov. Ratzenren, član SNG.
 4. »Talema« in »Materi« padlega partizana, poje tov. Kozem Rožica.
 5. »Uno dei tanti casis, italijanska enodejanka.
 6. »Le vkup uboga gmalnas, poje zbor »Ivan Cankar«.
 7. »Beseda, recitira tov. Lukeš, član SNG.
 8. »Seljačka« in »V nove zarje« poje zbor »Skamperle«.

- V NEDELJO 5. SEPTEMBRA V BAZOVICI:**
1. Maša ob 9 uri.
 2. Povorka k spomeniku na strelščiku, kjer bodo zapeli pevski zbori iz Bazovice, »Ivan Cankar« in »Tomazič« pesem »Žrtvama«.
 3. Dva govora v slovenščini in edea v italijanščini.
 4. »Ah, ne mislimo, poje bazoviški zbor.
 5. Godka »Rinaldis« igra žalostinke med polaganjem vencev.
 6. Pevski zbor »Ivan Cankar« zapoje: »Pesem talceva«, »Bilečank« »Jutri gremo v napad«.

POPOLNE OB 16 URI MNOCI NA PRIREDITEV V BAZOVICI Z NASLEDNJIIM PROGRAMOM:

1. Godba »Rinaldis« zaigra: »Hej Slovanci, «Inno di Mamella, «Internacionala».
2. Dva govora v slovenščini, eden v italijanščini.
3. Združeni slovenski pevski zbori zapojejo: »V nove zarje«, »Udar na udar«, »Staligradska«, »Bazoviška«.
4. Združeni italijanski zbori zapojejo štiri pesmi.

V PONEDELJEK 6. SEPTEMBRA NA POKOPALISCU PRI SV. ANI OB 9. URI:

1. Godba zaigra žalostinke.
2. Blagoslovitev grobov, slovenski in italijanski govor.
3. »Žrtvama, poje zbor »Slava« s Kolonkovca.
4. Polaganje vencev.
5. »Beati sunt, poje zbor »Slava« s Kolonkovca.

SHPZ poziva vse pevске zore, da se udeležijo proslav in da pri njih sodelujejo. Zlasti pa vabi vse pevске zore, da se gotovo udeležijo množične prireditve v nedeljo popoldne v Bazovici.

MEDNARODNI SLEPAR NIDOLI IN NJEGOVA DRUŠČINA NA ZATOŽNI KIPI

Končno se je večerj pred tukajšnjim okrožnim sodiščem začela sodna obravnava proti pustolovcem. Saj je prodajal celo napotilo potopljeno mornarstvo ladjo »Giulio Cesare« v Zavejalskem zalivu, dalje 100 jeevov in kar 40 mornarjev. Pri tem našli, ki se je porodil le v Nidoljevihi možganih, pa so si opeki prste izvicali trgovci in še tukajšnji trgovci Zavan. Ta je navno pod pri Nidoljevihi načrt in pri tem izgubil bolj majhno vsotico pa vendar še vedno kar 8 milijonov lir.

Večerj se je sodelnikom in javnosti — tokrat na zatožni kipi — predstavil obtoženev in najlegantnejši temnoplavi obliki. Skratka napravil je vtis res pravega svetkega človeka. Poleg nadebnega in nikakor ne neumnega mladega človeka so sedeli ostali tisti, seveda s svetki ljudje v precej skromnejši obliki. Ti so Bruno Faninger, Franc Rudi, Dominik Fornazari in poljski kapitan Jurij Kadlec. Izmed teh adjutantov je najpomembnejši Fornazari. Ta je napreč na marsikateri ponarejeni listini popredil podpis nekega zavejalskega kapitana Fosterja. O Kadnu lahko še napišemo, da je bil kapitan v armadi poljskega generala Andersa. Dodali bi še lahko to, da je morda ta še najmanj zapleten pri Nidoljevihih mahinah.

Po uvodnih besedah nekako ob desetih dopolne se je začela razprava. Sodelniki so odvetnikom in tožilcu sporočili, da oškodovane stranke, Švicarjev ni, čeprav so dobili opozorilo, da se začne proces in da naj se pokažejo. Švicarji so Ernst Spieser, Cilesti in Gwiler. Vsi ti so trgovci in so po pravici slovenske zvezne vlade sklenili z Nidoljevim sporazum za nakup večjega števila jeevov. V ta namen so trgovci že izročili Nidoljijo 450 tisoč švicarskih frankov in 150 tisoč lir.

Zaloga streliva blizu Boršta

Večerj je prejela civilna policija iz Doline informacijo, da je v bližini Boršta, tam, kjer je bila nekdanja smodnišnica, našli večjo količino orožja. Ko so šli policaji na označeno mesto, so našli deset milimetrov in dve streliva po 88 milimetrov, v vse v dobrem stanju. Poleg tega streliva so našli tam še 22 ročnih bomb, ki pa so bile zelo slabo ohranjene in nevarne. Očitno gre tudi v tem primeru za ostanke iz zadnje vojne. Policaji so obvestili pobiralce min, da bi odstranili strelivo in ga odpravili na pripravnije mesto.

Kamion ga je povozil

Večerj okrog 17.30 so pripeljali v glavno bolnico 23-letnega Armanda Marchio iz ul. Fabio Severo. Miadeniša je v bližini njegovega stanovanja povozil neznan kamion, ko se je peljal s svojim kolesom. Po česti in ga podrl na tla. Pri padcu si je Marchio zlomil medenico in se bo moral zdraviti v bolnici dva meseca preden bo zopet okrevall.

Gnusna gonja proti slovenskim šolam

V zadnjem času se razvija v vsem šovinističnem časopisju gnusna kampanja proti slovenskim šolam. Očiten namen te kampanje je vzeti nam slovenske šole. Pri tem se poslužujejo vsake pretnve, ki bi pred javnostjo in oblastmi upravičila ukinitve slovenskih šol.

»Messaggero Veneto« si je v svoji številki od 2. septembra izmislil novo spletko, s katero skuša s lažmi dokazati, da v Rožanu in Italijanskega otroškega vrta samo zato, ker mu je na poti slovenska šola. Resnica pa je tale. Točno je, da od 12 otroških vrtev le 4 služijo svojemu namenu, v ostalih pa so bodisi vojaške čete, osem pa jih je zasedenih ali sicer na razpolago okupacijski vojski ali pa jih uporabljajo kot stanovanjske prostore. Na to smo v našem listu že neštokrat in pred šovinističnimi časopisi opozorili pristojne oblasti, da naj prepuste šole in otroške vrte svojemu namenu.

V rojanskem otroškem vrtu morata gostovati Italijanska in slovenska šola, ker sta stari in novo šolsko poslopje zasedeni po vojaških enedah. Če je »Messaggero Veneto« v resnici pri sruči italijanske šole, naj naslovi v bodče na anglo-ameriško komando svoje po-zive, ki gotovo ne bodo bruhali toliko šovinističnega strupa proti Angloamerikanem kot proti Slovincem v tem članku.

Ker označujemo za najogabnejšo laž trditve »Messaggera Veneta«, da so »slavo komunisti siliili Italijanske otroke ali celo one iz južne Italije v slovenske šole, ga pozivamo naj navede primere, ker bomo sicer njegov molk smatrali kot priznanje, da laže. Pač pa je res, da silijo ravno didaktični ravnatelji in italijanski učitelji v službi Lega Nazionale popolnoma slovenske otroke v Italijanske šole.

Da jim gre to »delov« v klasje dokazuje najboljši šol v Šknedju v Italijanski osnovni šoli v Sloveniji, 15 otrok popolnoma slovenskih staršev, 14 otrok pa iz mešanih parov. Prav tako je v tem kraju 11 slovenskih dijakov, ki obiskujejo Italijanske srednje šole in trije dijaki, katerih matere so Slovenke. V Sv. Križu sta od 14 otrok, ki obiskujejo Italijansko osnovno šolo, le dva šolarica Italijanskih staršev, dočim jih je ostalih 12 iz mešanih zakonov. V barokovskih Italijanski osnovni šoli je 11 otrok slovenskih staršev in 12 otrok iz mešanih staršev. Italijanske srednje šole obiskuje 7 slovenskih di-

mu je namreč sodišče dovolilo, da gre domov, ker je njegov oče resno obolzel. Še na začetku razprave je predsednik sodišča major Bayliss sporočil, da se po proces nadaljeval še v tork zjutraj, to pa zaradi tega, da bi lahko medtem pregledal dosežani zapisnik poteka razprave.

Marshallov načrt in hraski radio

Ce hočete svoje blago dobro prodati, morate delati zanj veliko reklame. Posebno kadar je blago, ki je na prodaj malo »efektivno«, je treba reklamo še bolj povečati, da se zakrijejo nedostaki. To Amerikanci prav dobro vedo in trošilo velikanske svote za reklamo.

Zato so smatrali za umestno, da bi po tržaškem radiu napravili reklamo za Marshallov plan in tako je ta radio začel s svojo oddajo v tem pravcu. Govorili so o milijonu, ki da jih je za enkrat samo pet, da pa bodo sledili še drugi, morda v obliki suhega graha in britvih britvice, s kakršnimi so preplavili Avstrijo. Jasno je, da je takla reklama potrebna, saj celo angleški industriji ne verjamejo več v ta toliko opevani plani.

Seveda radijska oddaja ni omeñila nekaterih emalenosti, kakor je uničenje evropske ladjedelniške industrije, gospodarska inovacija in zaslužjenje Evrope, itd. ki so tudi v tem slavnem načrtu.

O poživljenju naše tržaške industrije in trgovine, o pobujanju brezposelnosti, ki je s tem v zvezi in o znižanju cen najnujnejšim potrebščinam je poročevalec seveda tudi »epozabil« govoriti. To so menda tudi emalenosti.

Upisovanje na slovenski Industrijski strokovni šoli v Trstu

Upisovanje v slovensko nižjo industrijsko strokovno šolo v Trstu (Rojan, ulica Montorsino št. 8) se prične 1. septembra in traja do 25. septembra t. l. Vsa delovnik od 10 do 12. Podrobnosti in pogoji so navedeni na razglasni deski v šoli.

Fizkultura

PLAVALNE TEKME ZA FRAUSINOV POKAL

Plavalna sekcija ZDTV bo priredila v nedeljo 5. t. m. ob 10 dopolnine v kopališču Sv. Nikolaja tretje kolo tekmovalj za Frausinov pokal. Program je sledeč:

- a) moški nad 16 leti 100 m prosto, 400 m prosto, 200 m prsno, 100 m hrbtno, štafeta 4x200 m prosto in štafeta 3x100 m mešana.
- b) moški izpod 16 let 50 m prosto, 50 m prsno, štafeta 4x50 prosto in štafeta 3x50 mešana.

Zmagovalno moštvo bo prejelo Frausinov pokal. Društvo, ki bo sodelovalo z največjim številom tekmovalcev pa bo prejelo spominsko plaketo. Prvi in drugi tekmovalci katere koli kategorije bosta dobila kolajno. Prve štafete pa bodo dobile kolajno za vsakega člana.

Uspešno gostovanje Dinama v Belgiji

Moštvo jugoslovanske nogometne prvačka Dinama iz Zagreba je minule dni gostovalo v Belgiji, kjer je tri tekme odločilo v svojo korist, svojo zadnjo tekmo z belgijskim prvakom pa je igralo neodločeno. Prvi uspeh so imeli Jugoslovani v Brugessu, kjer so moštvo domačinov premagali 4:3. Sledila sta zmagi nad »Gentom« 6:0 in »Standardom« 4:2. V nedeljo 29. avg. je Dinamo igral s prvakom Belgije »Malinois« neodločeno 3:3. Skupno razmerje golov je v korist Dinama 17:8.

Za srečanje med jugoslovanskim in belgijskim prvakom je bilo veliko za nimanje. Tekma se je po izenačitvi igrala 3:3. Belgijci so v prvenem polčasu vodili z 2:1, nato moštvo Dinama je z veliko pozitivnostjo in z dobro igro rezultat izenačilo neglede na to, da so bili igralci utrjeni od tekme velika vročina.

Jugoslovanski nogometaši so pri belgijskem občinstvu zapustili najlepši vtis. Posebno napad je dobil za svoje uspešne kombinacije večkrat spontano priznanje občinstva. V napadu so se posebno odlikovali Wozel, Benko in Cimermančič. Pa tudi ostali deli moštva so v polni meri opravili svoje dolžnost, pri čemer je treba pohvaliti zlasti vratarja Armerija.

Belgijski tisk je v svojih poročilih o tekmah hvalil precizno in hitro igro jugoslovanskih nogometašev in priznal, da so bili uspehi Dinama zasluženi. Moštvo jugoslovanske nogometne prvačka pristajajo med najboljšimi evropskimi enajstori, ki so gostovale v Belgiji.

Nogometno prvenstvo Sovjetske zveze. Na stadionu »Dinamo« v Moskvi je bila v nedeljo nogometna tekma za prvenstvo Sovjetske zveze med mo. slovenskim »Dinamom« in moštvom »Sovjetska krila«. Zmagal je Dinamo z rezultatom 4:2. Na tabeli po 21 tekmi ima »Dinamo« 32 točk, sledita »CDKA« in »Spartak«, ki imata po 31 točk z enakim številom odigranih tekem.

KOLENDAR

Sobota 4. septembra
Rožalija, Zala
Sonce vzhaja ob 5.28 zahaja ob 18.38. Dolžina dneva 13.10. Lu. na vzhaja ob 6.24, zahaja ob 19.25.

Jutri 5. septembra
Lovrena, Tuga

SPOMINSKI DNEVI:
1834 se je rodil v Ljubljani Fran Erjavec, prirodoslovec in pisatelj. Umrl je 12. 1. 1887.
1941 je bil ustanovljen Stajerski bataljon.

VPISOVANJE NA TRGOVINSKO AKADEMIJO V TRSTU
Vpisovanje v Trgovinsko akademijo in višjo realno gimnazijo se vrši dnevno do 25. septembra od 10–12 v tajništvo ul. Lazzaretto Vecchio 9-II.
Popravni izpiti se začnejo 16. septembra.

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE
3. septembra 1948 so se rodili 4 zivji in 1 mrtve otrok, umrla je 1 oseba, porok pa je bilo 5.
Cerkvene poroke: mehanik W. J. Pathig in uradnica Rosa Messina, kaplar B. George Mason in Anita Longhi, mehanik Aramis Pavan in Ljiljana Marija Luis, agent C.P. Mario Sturm in zasebnica Lina Frisone, podčastnik Fidenzio Vasilic in zasebnica Nerina Ciarco.
Umrla je: 54 letna Margherita Niko-lavšič por. Sambo.

PROSVETNA DRUŠTVA
Krožek Magajna. Tudi danes bo od 20. ure dalje običajni sobotni plesni večer.

IZLETI
Izlet na Korado in v Brda na Gorickem predel PD iz Trsta v nedeljo 5. t. m. Odhod ob 6 zjutraj. Vpisovanje vsak dan od 10. t. m. od 17 do 20 ure v ul. F. Filzi 10-I. in v Rožanu pri Gec, trg Tra i Rivi 3.

Letovanje v Glinščici
Dijaki športni krožek jaylja, da je tabornjenje, ki bi se moralo začeti danes 4. t. m. v Glinščici, preloženo na tork 7. t. m. zaradi tehničnih ovir. Vpisovanje se bo zato nadaljevalo še do vključno ponedeljka zvečer na sedežu v ulici Trento 2 od 18.30 do 20.

ULICA VICOLO DEL CASTAGNETO ZAPRTA ZA PROMET
Zaradi del, ki so v teku, je cesta Vico-lo del Castagneto, zaprta za vse promet in sicer od ulice F. Severo pa do Vico-la del monte Grappa.

RADIO
7.30. Kalendar. 7.35. Jutranja glasba. 7.45. Napoved časa in poročila. 11.30. Reproduciran glasba. 12.00. Ljudje in naravi. 12.15. Iz slovenskih op. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Glasba za otroke. 13.20. Pesta glasba. 13.40. Partizanske pesmi. 14.00. Poročila. 14.15. Dnevni pregled svetovne tiska. 17.30. Plesna glasba. 18.00. Orkestralna glasba. 18.40. Fantje s Krasa. 19.00. Oddaja za najmlajše. 19.30. Laha glasba. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Sportna kronika. 20.10. Dvorci: Slovenski plesi. 20.30. Programski periskop. 20.45. Orkester Paul Whitemann. 21.00. Sobotni večer. 22.00. Plesna glasba. 22.30. Večerni koncert. 23.00. Klavirska ritmična glasba. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Kaj vam nudi jutrišnji spored? 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključek.

Odg. urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tržaški tiskarski zavod

RAZPIS

Ministrstvo za kmetijstvo LRS razpisuje v šolskem letu 1948-49 vpis v sledeče kmetijske šole:

1. Srednja kmetijska šola v Mariboru s 4 oddelki: poljedelstvo-zivnorej, vinarstvo-sadjarstvo, vrtnarstvo in splošno - mešana.
2. Srednja veterinarska šola v Ljubljani - mešana.
3. Mlekarska šola Kranj - dveletna, mešana.
4. Melioracijska šola Ptuj - enoletna, mešana.
5. Vrtnarska šola Medlog pri Celju - enoletna, mešana.
6. Vrtnarska šola St. Peter pri Gorici - enoletna, mešana; to bo šola za učenje v gospodarstvu bolj praktičnega značaja, z manj urami teoretičnega pouka.
7. Vinarska šola Podlehnik pri Ptuj - enoletna, mešana.
8. Vinarska šola Kapela - Slatina Radenci - enoletna, mešana.
9. Vinarsko-sadarska šola Lože pri Vipavi - enoletna, mešana.
10. Vinarsko-sadarska šola Vipolže-Brda na Primorskem - enoletna, mešana.
11. Vinarsko-sadarska šola Svehina pri Mariboru - enoletna, mešana.
12. Vinarsko-sadarska šola Vinomer pri Metliki - enoletna.
13. Poljedelska šola Rakican pri Murski Soboti - enoletna, mešana.
14. Poljedelska šola Marenberg - enoletna, mešana.
15. Zivnorejarska šola Sentjurj pri Celju - enoletna, mešana.
16. Zoo-veterinarska šola Kočevje (zivnorejarsko-veterinarska) - enoletna z 2 paralelkama - mešana.
17. Zivnorejarska šola Zvonjek pri Braslovcah - enoletna, mešana.
18. Zivnorejarska šola Mala Loka na Dolenjskem - enoletna, mešana.
19. Zivnorejarska šola Logatec - enoletna, mešana.
20. Šola za planinsko gospodarjenje (zivnorejarsko-planšarstvo) Poljce - enoletna, mešana.
21. Splošna kmetijska šola Grm pri Novem mestu - enoletna, mešana.
22. Veterinarska šola Ljubljana - enoletna, mešana.
23. Podkovska šola Ljubljana - enoletna, mešana.

Vse navedene šole prične s poukom dne 15. septembra 1948, razen Podkovske šole v Ljubljani, ki prične s poukom 1. decembra 1948. Pouk na nižjih šolah traja 1 leto (razen Mlekarske šole v Kranju, ki traja 2 leti).

Na srednje šole se sprejemajo mladinci z malo maturo ali končano sedemletko. Na nižje šole pa se sprejemajo mladinci in mladinke od 15 do 25 letarosti z osnovnošolsko izobrazbo.

Vse šole so vezane z internatom. Mešane kmetijske šole imajo ločene internate. Oskrba je brezplačna razen na Srednji kmetijski šoli, kjer stane oskrba v internatu 450.— din. revnejši se sprejemajo brezplačno, najrevnejši pa prejemaajo stipendijo.

Absolventi Srednje kmetijske šole postanejo kmetijski tehniki v kmetijskih ustanovah, poskusnih in znanstvenih zavodih in državnih in združinskih posevstvih, pri OLO-jih, kmetijskih združenjih in ostalih kmetijskih podjetjih.

Absolventi Srednje veterinarske šole bodo kot veterinarski tehnik, pomočniki veterinarjev v veterinarskih bolnicah, ambulantah, zavodih in na OLO-jih.

Absolventi enoletnih kmetijskih šol postanejo po enoletni praksi na državnih in združinskih posevstvih strokovni delavci, oni, ki bodo pokazali v šoli boljše uspehe in sposobnosti, postanejo kmetijski nadzor-niki in delovodje, ki bodo zaposleni na državnih in združinskih kmetijskih posevstvih in ustanovah. Ti absolventi imajo možnost prestopa na Srednjo kmetijsko šolo.

Mladinci in mladinke, prijavljajo se do 5. septembra 1948, pismo na upravo tiste šole, katero nameravate obiskovati.

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO LRS

OBMORSKO KOPALIŠČE

Sv. NIKOLAJ

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH
ODHODI S POMOLA RIBARNICE V TRSTU, (legalna ura) 8.30, 9.45, 10.45, 11.45, 13.30, 14.15.

ODHODI IZ SV. NIKOLAJA V TRST (legalna ura): 10.30, 12.15, 17.45, 18.30, po potrebi 20.00, 20.45

Vozijo parniki »Italas«, »Vektor Pisanis«, »Trieste«, motorna jadrnica »Levante«.

Cene kombiniranih voznih listkov (vožnja tja, kopališče in vožnja nazaj): ob NEDELJAH IN PRAZNIKIH za odrasle 180.— lir, za otroke od 7 do 10 let 120.— lir

URNIK OB DELAVNIKI
ODHODI S POMOLA RIBARNICE V TRSTU, (legalna ura): 10.30, 11.15, 14.00, 14.45.

Vozijo motorna jadrnica »Levante«, parnik »Vektor Pisanis«. Povratke s parnikom »Italas«.

ODHODI IZ SV. NIKOLAJA V TRST (legalna ura): 12.35, 16.00, 19.45.

Cene kombiniranih voznih listkov (vožnja tja, kopališče in vožnja nazaj): z motorno jadrnico »Levante« 160.—, 100.— lir, s parnikom 180.—, 120.— lir

Motorna jadrnica IZ KOPRA ob NEDELJAH vsako uro, ob DELAVNIKI: vsake 2 uri. Ob praznikih avtobusna vožnja: PORTOROŽ - KOPER - SV. NIKOLAJ in obratno.

ČE BO POTREBNO, BO PROMET S PARNIKI NEPRETRGOAN